

احکام قضایا

دو نوع رابطه میان قضایای حملی

تقابل: موضوع و محمول ثابت - کم، کیف یا هر دو متغیر
عکس مستوی: جابه جایی موضوع و محمول - کیف ثابت

انواع تقابل

۱- تناقض

متفاوت هم در کیف، هم در کم
احکام: صدق یکی کذب دیگری و کذب یکی صدق دیگری را نتیجه می دهد. (نمی توانند همزمان هر دو صادق یا کاذب باشند).

۲- تضاد

دو قضیه کلی - تفاوت در کیف
احکام: صدق یکی کذب دیگری را نتیجه می دهد، اما کذبشان نتیجه ای ندارد.

۳- تداخل تحت تضاد

دو قضیه جزئی - تفاوت در کیف
احکام: کذب یکی صدق دیگری را نتیجه می دهد، اما صدقشان نتیجه ای ندارد.

۴- تداخل

متفاوت در کم - متحد در کیف
احکام: صدق کلی، صدق جزئی را نتیجه می دهد و کذب جزئی، کذب کلی را نتیجه می دهد.

نکته: قضایای شخصی با تغییر کیفیت متناقض می شوند و انواع دیگر تقابل را ندارند.

عکس مستوی

عکس	اصل
موجب جزئی	موجب کلی
موجب جزئی	موجب جزئی
سالبه کلی	سالبه کلی
عکس لازم الصدق ندارد.	سالبه جزئی

مغالطه های این درس

استثنای قابل چشم پوشی: اصرار بر یک حکم کلی، علی رغم وجود مثال نقض (در رابطه تداخل)
ایهام انعکاس: عدم رعایت قواعد جدول عکس مستوی: پرکاربرد در تبلیغات